

Razvojna Agencija Žepče d.o.o.
Development Agency Žepče d.o.o.

**Analiza ankete o zadovoljstvu privatnog sektora uslugama javnog sektora
u 2015. godini**

Analiza ankete o zadovoljstvu privatnog sektora uslugama javnog sektora u 2015. godini

Uvod

Razvojna agencija Žepče je u periodu od 16.10.2015. do 06.11.2015. godine provela redovno godišnje istraživanje o zadovoljstvu privatnog sektora uslugama javnog sektora.

Svrha istraživanja je da se ustanovi nivo zadovoljstva privatnog sektora uslugama općinske uprave i ostalim elementima važnim za poslovno okruženje kako bi se, u skladu sa nalazima i zaključcima ankete poduzeli konkretni koraci radi poboljšanja tog okruženja kao i pruženih usluga privatnom sektoru od strane općinske uprave.

Rezultati istraživanja kao i preporuke dobivene iz istog biti će pravci djelovanja Razvojne agencije Žepče i Lokalnog ekonomskog foruma općine Žepče u 2016. godini na način da se preporuke pretoče u konkretne inicijative za poboljšanje poslovnog okruženja.

Također, rezultati istraživanja će se upoređivati sa rezultatima istraživanja provedenih prethodnih godina kako bi se pratilo stanje zadovoljstva privatnog sektora uslugama i radom javnog sektora.

Metodologija istraživanja

Istraživanje je provedeno dijelom putem direktnog razgovora sa ovlaštenim predstavnikom preduzeća ili direktorom a jednim dio upitnika pristigao je putem elektronske pošte koji se poslodavci sami popunjavali.

Istraživanje nudi set podataka o firmama koje posluju na području općine Žepče, konkretne potrebe privatnog sektora i pravce u kojima općinska uprava treba da djeluje kako bi se unaprijedio dijalog sa privatnim sektorom i poboljšalo poslovno okruženje.

Anketni upitnik sastojao se od ukupno 32 pitanja raspoređenih u tri cjeline i to:

- Osnovne informacije o preduzeću
- Potrebe i prioritete u poslovanju
- Zadovoljstvo privatnog sektora uslugama javnog sektora

Podaci iz istraživanja su predstavljeni brojčano, procentualno i grafički, u zavisnosti od vrste i složenosti pitanja odnosno odgovora ispitanika.

Pored odgovora na pitanje, u upitniku je ostavljena mogućnost da predstavnici privatnog sektora daju prijedlog za poboljšanje ili definiraju podršku koja ima je potrebna u određenoj sferi poslovanja.

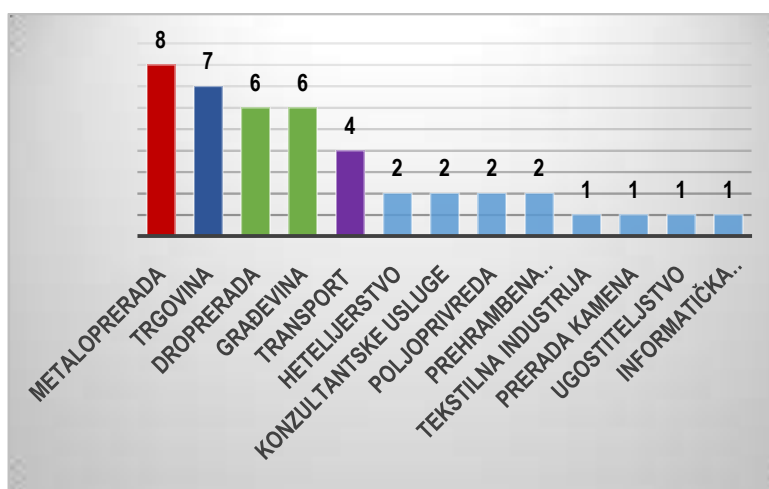
Anketa je provedena na uzorku od 35 poslovnih subjekata koji posluju na području općine Žepče registriranih kao d.o.o.

Osnovne informacije o anketiranim preduzećima

1. Djeatnost anketiranih preduzeća

Najviše anketiranih preduzeća bavi se metaloprerađom – 8 ili 23%, trgovinom 7 ili 20%, drvoprerađom 6 ili 17% i građevinom 6 ili 17%.

Detaljna struktura anketiranih preduzeća prikazana je na slici.

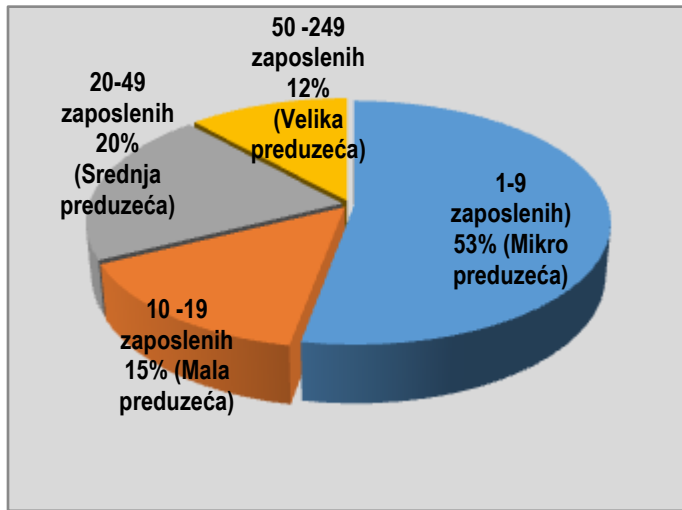

2. Prosječan godišnji promet anketiranih preduzeća

Najviše anketiranih preduzeća ima promet od 500.000 KM do 1 milion KM - njih 14 ili 41%. Promet do 500.000 KM ostvarilo je 8 ili 2% preduzeća. Isti broj i procent preduzeća je ostvarilo promet do 2 do 10 miliona KM.

Jedan ispitanik nije dao podatke o ostvarenom prometu u protekloj godini.

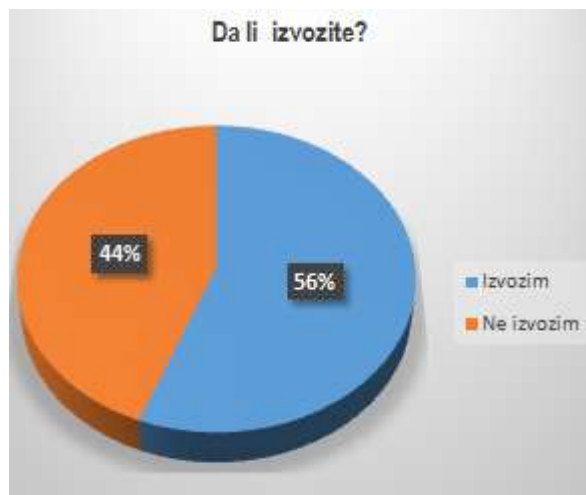

metaloprerade, drvoprerade i građevine gdje, tradicionalno, većinu radne snage čine muškarci.

3. Zaposlenost

Prema dobivenim podacima, najveći broj anektiranih preduzeća zapošljava do 9 radnika (18 preduzeća ili 53%) što je pokazatelj da se radi o mikro preduzećima. Najmanji broj preduzeća zapošljava od 50 do 249 radnika (4 ili 12%).

Cjelokupna struktura anektiranih preduzeća po veličini prikazana je na slici. Ukupan broj zaposlenih u anketiranim preduzećima je 686. Žene čine 20% od ukupnog broja zaposlenih (141). Ovaj podatak i nije toliko zabrinjavajući uzevši u obzir da najveći broj anektiranih preduzeća pripadaju sektoru

federalni certifikat za elektriku te certifikat za mjerenja.

4. Bavi li se kompanija izvozom?

Izvozi 19 ili 56% preduzeća a najviše na tržište EU (Njemačka, Francuska, Italija, Švicarska, Slovenija, Austrija) te u zemlje okruženja (Srbija, Crna Gora i Hrvatska).

5. Certifikati, standardi kvalitete koje posjeduje vaša kompanija

Na ovo pitanje odgovorilo je 12 anketiranih preduzeća od kojih njih 8 ili 67% ima ISO 9001:2008 standard kvalitete, 4 ili 33% FSC certifikat. Jedno preduzeće ima sve potrebne certifikate za preradu kamena i kamenih frakcija. Također, jedno preduzeće ima

6. Web adresa

Od ukupno broja anketiranih preduzeća, njih 22 ili 63% ima web stranicu dok njih 13 ili 27% nema web stranicu.

Važne činjenice

Naveći broj anketiranih preduzeća pripada sektoru metaloprerade, trgovine, drvoprerade i građevine. Najveći broj anketiranih preduzeća (njih 14 ili 41% od ukupno datih odgovora) ostvaruje promet od 500.000 do 1 milion KM a najveći broj anektiranih preduzeća zapošljava do 9 radnika što ih svrstava i mikro i mala preduzeća. Više od polovine (56%) anketiranih preduzeća izvozi na tržište EU a većina anketiranih izvoznika ima ISO standard kvalitete. Više od polovine anketiranih preduzeća ima web stranicu što je u skladu sa izvoznim opredjeljenjem anketiranih preduzeća.

Potrebe i prioriteti

7. Potreba za novim zapošljavanjem

Potrebu za novim zapošljavanjem ima 24 ili 69% anketiranih preduzeća dok njih 11 ili 31% nema potrebu za novim zapošljavanjem u narednom periodu.

Preduzeća koja imaju potrebu za novim zapošljavanjem, u prosjeku planira uposliti 4 radnika.

Zanimanja koja anketirana preduzeća potražuju i koja planiraju zaposliti su: *Administrativni radnik, Bravar, Drvni Tehničar, Ekonomist, Inženjer građevine, Inženjer mašinstva, Kuhar, KV radnik u proizvodnji, KV tesar, KV zidar, Majstor na održavanju, Mašinski tehničar, Mesar, Poljoprivredni tehničar, Prodavač, Recepcioner, Sezonski radnici u poljoprivredi, Stolar, Šivač, Tekstilni tehničar,*

Tesar, Vozač, Vozač kamiona, Zavarivač, Zidar.

Podršku pri novom zapošljavanju treba 8 ili 33% anketiranih preduzeća koja planiraju zapošljavati, 4 ili 17% je navelo da im podrška pri zapošljavanju nije potrebna dok se 12 ili 50% nije izjasnilo o tome da li im je i koja vrsta podrške potrebna pri zapošljavanju.

8. Potrebe za dodatnim obukama

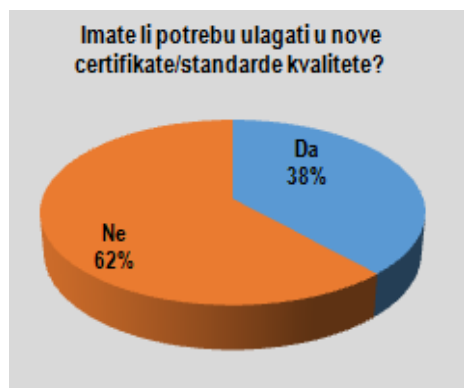

Za dodatnim obukama uposlenih/uprave ima 16 ili 47% anketiranih preduzeća dok 18 ili 53% nema potrebu za dodatnim obukama uposlenih/uprave. Jedno preduzeće nije odgovorilo na pitanje.

Podršku pri osiguranju obuka treba 56 ili 37,5%, dok se njih 11 ili 62,5% nije izjasnilo o vrsti potrebne podrške.

Obuke za kojima su anketirana preduzeća iskazala potrebu su: *Obuka zaposlenih u proizvodnji stolarije i namještaja, Obuke za kuhare, Obuke za knjigovodstvo i menadžment, Obuke za lakiranje drvnih proizvoda, Obuke za rad na CNC strojevima, Obuke za rad na mašinama za obradu drveta, Obuke za rad upravnih odbora, Obuke za*

šivače, Obuke za zaštitu na radu, Polaganje atesta za zavarivače, Prekvalifikacija zidara i tesara, Primjena novih tehnologija u proizvodnji, Time management.

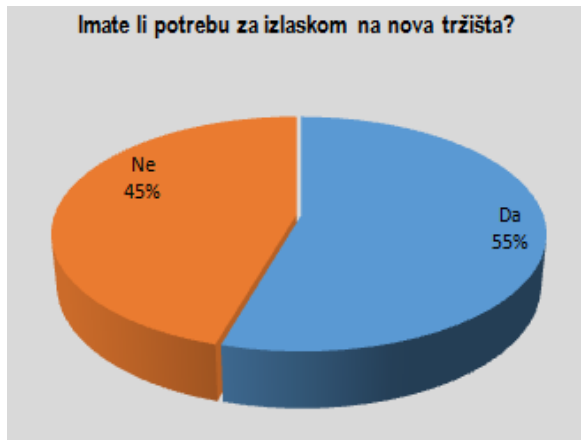

9. Potreba za uvođenjem novih certifikata

Potrebu za uvođenjem novih certifikata ima 13 ili 38% anketiranih preduzeća dok njih 18 ili 53% nema potrebu za novim certifikatima ili standardima kvalitete. 1 preduzeće nije odgovorilo na pitanje.

Kada se radi o vrsti certifikata, ispitanici navode obnovu ISO standarda, uvođenje CE znaka i, u pojedinačnim

slučajevima, neke specifične certifikate potrebne za određenu djelatnost.

10. Imate li potrebu za izlaskom na nova tržišta?

Potrebu za izlaskom na nova tržišta ima 18 ili 55% anketiranih preduzeća a 15 ili 45% anketiranih preduzeća nema potrebu za izlaskom na nova tržišta.

3 preduzeća nisu odgovorila na ovo pitanje.

Podršku pri izlasku na nova tržišta treba 5 ili 28% ispitanika.

Veći broj anketiranih preduzeća – njih 13 ili 72% se nije izjasnilo na koja tržišta želi izvoziti

Kompanije koje imaju potrebu za izlaskom na nova tržišta, kao željeno tržište navele su tržišta: ALBANIJA, AUSTRIJA, BELGIJA, CRNA GORA, DANSKA, EU, FRANCUSKA, HRVATSKA, MAKEDONIJA, NIOZEMSKA, NJEMAČKA, UK.

11. Imate li potrebu za ulaganjem u novu opremu za proizvodnju/pružanje usluga?

Potrebu za ulaganjem u novu opremu i mašine ima 27 ili 77% anketiranih preduzeća.

Podršku pri nabavci nove opreme treba 9 ili 33% anketiranih preduzeća, 18 ili 67% anketiranih preduzeća nije navelo da li im je potrebna podrška pri nabavi nove opreme,

Od opreme koja je im je potrebna, anketirana preduzeća su navela: CNC rezačica metala, dizalica, drobilice, drvoprerađivačke mašine, konzolna dizalica, informatička oprema, izolaterska oprema, kamioni, oprema i mašine za obradu

tekstila, oprema za sušenje mesa, oprema za restorane, savremene mašine za obradu drveta, stroj za pripremu cijevi za zavarivanje, strojevi za građevinarstvo, strojevi za obradu drveta, strojevi za obradu metala.

Važne činjenice

Većina preduzeća planira nova zapošljavanja i to pretežno proizvodna zanimanja. Dodatne obuke uposlenih treba 47% anketiranih preduzeća, 38% ima potrebu za uvođenjem novih certifikata i standarda kvalitete, 55% preduzeća ima potrebu za izlaskom na nova tržišta, 77% ima potrebu za novom opremom i strojevima.

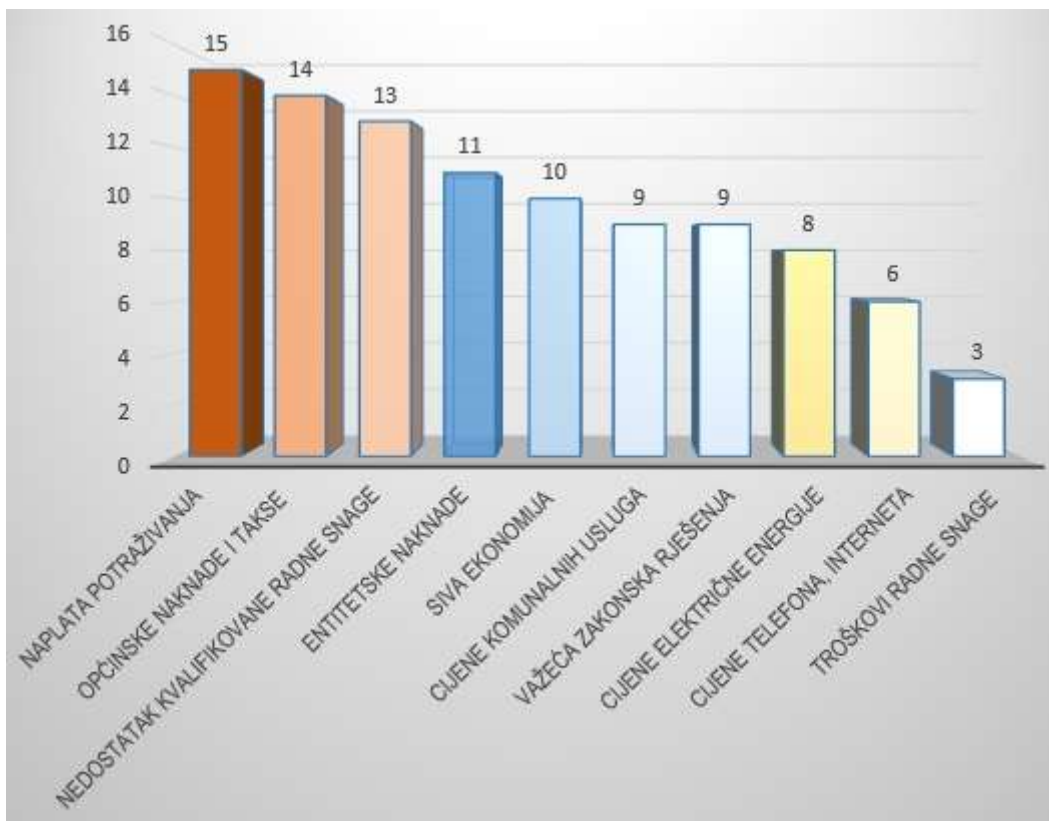
Anketirana preduzeća planiraju zapošljavati, izlaziti na nova tržišta, uvoditi potrebne certifikate i standarde ali očekuju podršku Općine (uglavnom novčanu). Najveću podršku trebaju pri nabavci nove opreme za proizvodnju/pružanje usluga.

Zadovoljstvo uslugama

12. Šta biste naveli kao najveće poteškoće u poslovanju u općini Žepče?

Prema dobivenim odgovorima, anketiranim preduzećima najveće poteškoće u poslovanju predstavlja naplata potraživanja – 46% i plaćanje općinskih naknada i такси – 42%. Od ostalih poteškoća, anketirana preduzeća navela su: Procedure pri izdavanju građevinskih dozvola, Naplata PDV po fakturnoj a ne naplaćenju vrijednosti.

Dva preduzeća nisu odgovorila na pitanje. Struktura odgovora predstavljena je na slici.

13. Da li ste upoznati sa radom općinske administracije?

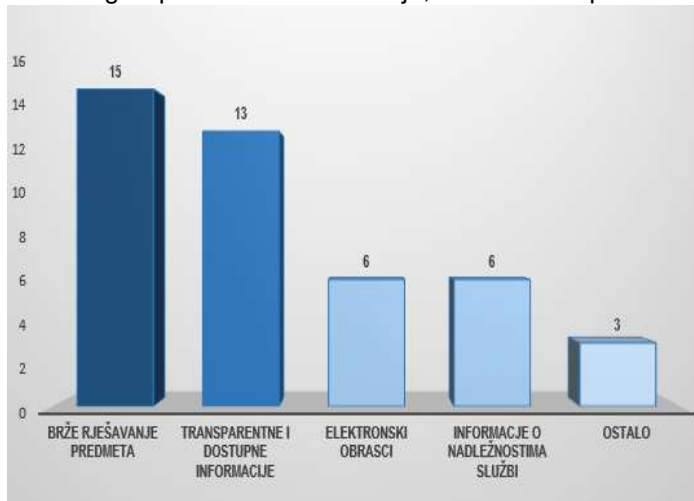

Anketirana preduzeća su su pretežno upoznata sa radom Općinske administracije – njih 22 ili 66% a dok 11 ili 33% nije upoznato da radom općinske administracije. 2 preduzeća nisu odgovorila na pitanje.

14. Koje usluge općinske administracije su vama najvažnije?

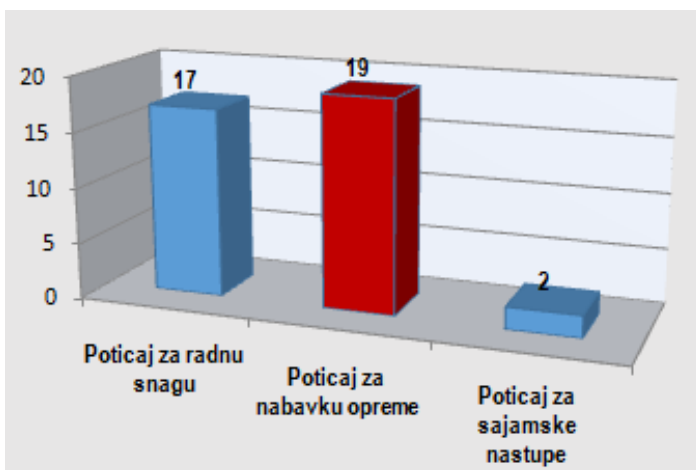
a) Administracija

Od usluga općinske administracije, anketiranim preduzećima je najvažnije brže rješavanje predmeta

(54%), transparentne i dostupne informacije o potrebnoj dokumentaciji za ishođenje dozvola, pružanje određene usluge ili ostvarenje nekog prava ili obaveze (46%).

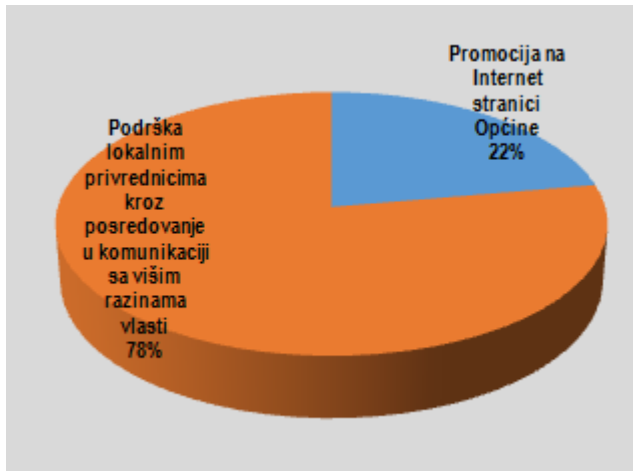
Od ostalih usluga općinske administracije, anketirana preduzeće navode da im je važna mogućnost sastanaka sa načelnikom i aktivnije uključivanje Općine u obrazovanje kadrova potrebnih privatnom sektoru.

b) Programi poticaja

Od programa poticaja, anketiranim preduzećima je najpotrebniji poticaj za nabavku opreme za proizvodnju/pružanje usluga - (79%) kao i poticaj za radnu snagu odnosno poticaj za nova zapošljavanja (71%).

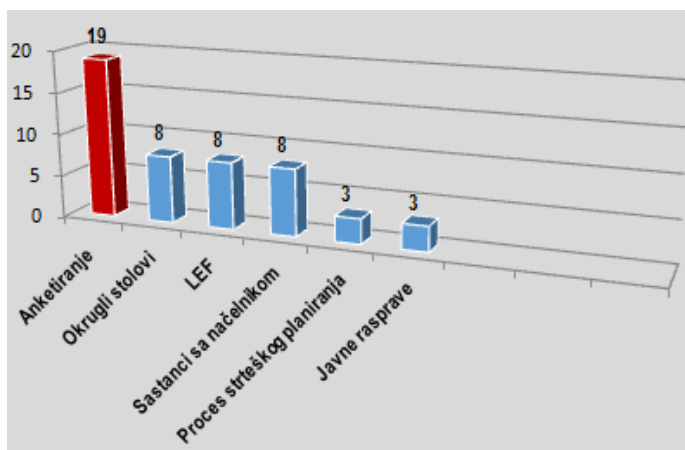
Na ovo pitanje odgovorilo je 69% ispitanika.

c) Ostale usluge

od ostalih oblika podrške Općine privatnom sektoru, anketirana preduzeća smatraju potrebnom podrškom lokalnim privrednicima kroz posredovanje u komunikaciji sa višim razinama vlasti (78%) kao i promocija na internet stranici Općine (22%).

Na ovo pitanje nije odgovorio veći broj preduzeća (njih 17 ili 49%).

15. Da li ste imali priliku da saradujete a Općinom na neki od sljedećih načina?

Anketirana preduzeća još uvijek u najvećoj mjeri saraduje sa Općinskom putem anketiranja (19 ili 63%) ali i kroz LEF, sastanke sa načelnikom i prisustvo okruglim stolovima (8 ili 27%).

Sa Općinom nije saradivalo 4 ili 13% anketiranih preduzeća dok njih 5 ili 14% nije odgovorilo na pitanje.

16. Ocjene

Anketirana preduzeća imala su priliku da ocijene saradnju sa Općinskom administracijom.

Sa općinskim načelnikom saradivalo je 16 ili 57% ispitanika. Tu saradnju su ocijenili izuzetno dobrom – 9 ili 56%, dobrom – 5 ili 31%, zadovoljava 1 ili 6% , loše – 1 ili 6%.

Sa Općinskim vijećem saradivalo je 7 ili 25% ispitanika. Saradnja je ocijenjena sa izuzetno dobrom – 4 ili 56%, dobrom 2 ili 30%, lošom 1 ili 14%.

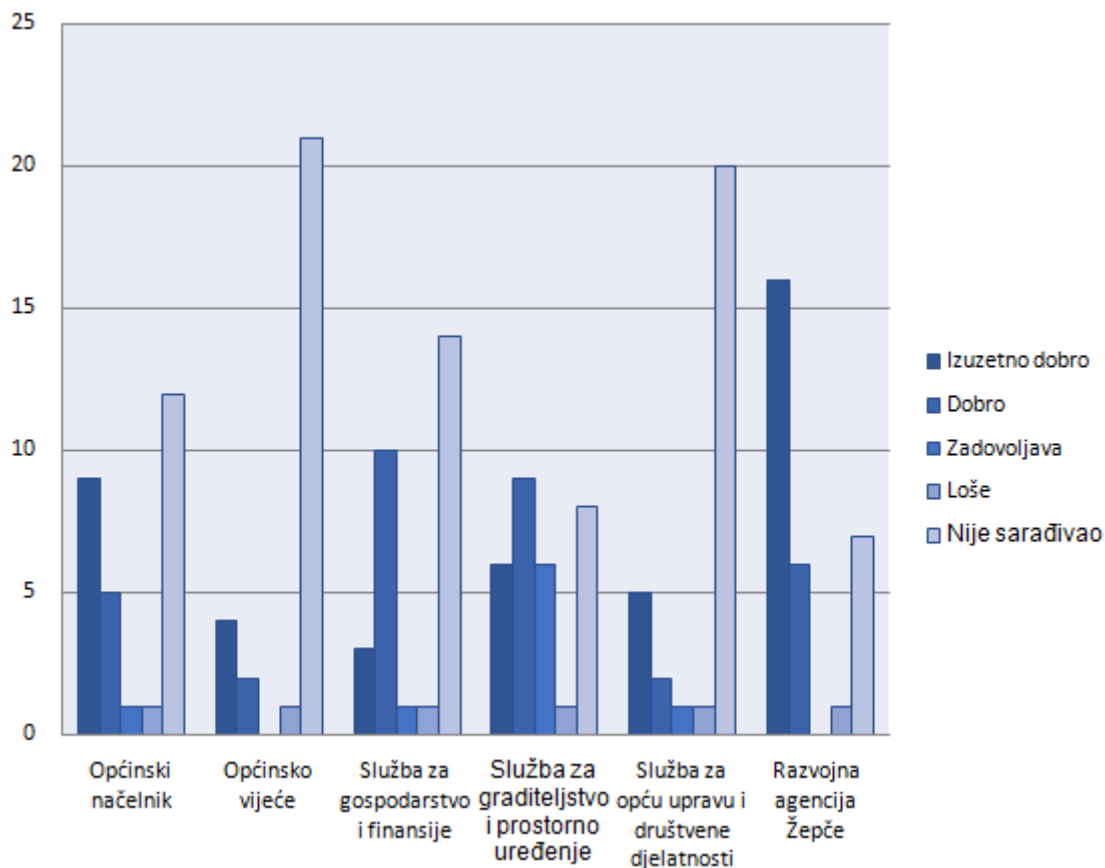
Sa Službom za gospodarstvo i finansije saradivalo je 15 ili 52% ispitanika. Saradnja je ocijenjena dobrom – 10 ili 67%, izuzetno dobrom – 3 ili 20%,zadovoljava 1 ili 6,7% lošom 1 ili 6,7%.

Sa Službom za graditeljstvo i prostorno uređenje saradivalo je 22 ili 73% ispitanika. Saradnja je ocijenjena dobrom – 9 ili 41%, izuzetno dobrom – 6 ili 27%, zadovoljava 6 ili 27%, loše 1 ili 4,5%

Sa Službom za opću upravu i društvene djelatnosti saradivalo je 9 ili 31% ispitanika. Saradnja je ocijenjena izuzetno dobrom – 5 ili 56%, dobrom 2 ili 22%, zadovoljava 1 ili 11% i loše 1 ili 11%.

Sa Razvojnomo agencijom Žepče saradivalo je 77% ispitanika. Ispitanici koji su saradivali tu saradnju su ocijenili sa izuzetno dobrom – 70%, i dobrom – 26%, lošom 1 ili 4%.

Struktura ocjena prikazana je na slici.

17. Da li Općina ima kvalitetno uređene podatke o infrastrukturi, vrsti i cijeni komunalnih usluga u poslovnim/industrijskim zonama i/ili parcelama koje se nude na prodaju i/ili korištenje potencijalnim investitorima?

Na ovo pitanje odgovorilo je 30 ili 86% ispitanika od kojih 18 ili 60% smatra da Općina ima kvalitetno uređene podatke namijenjene investitorima dok njih 12 ili 40% smatra da ti podaci nisu kvalitetno uređeni.

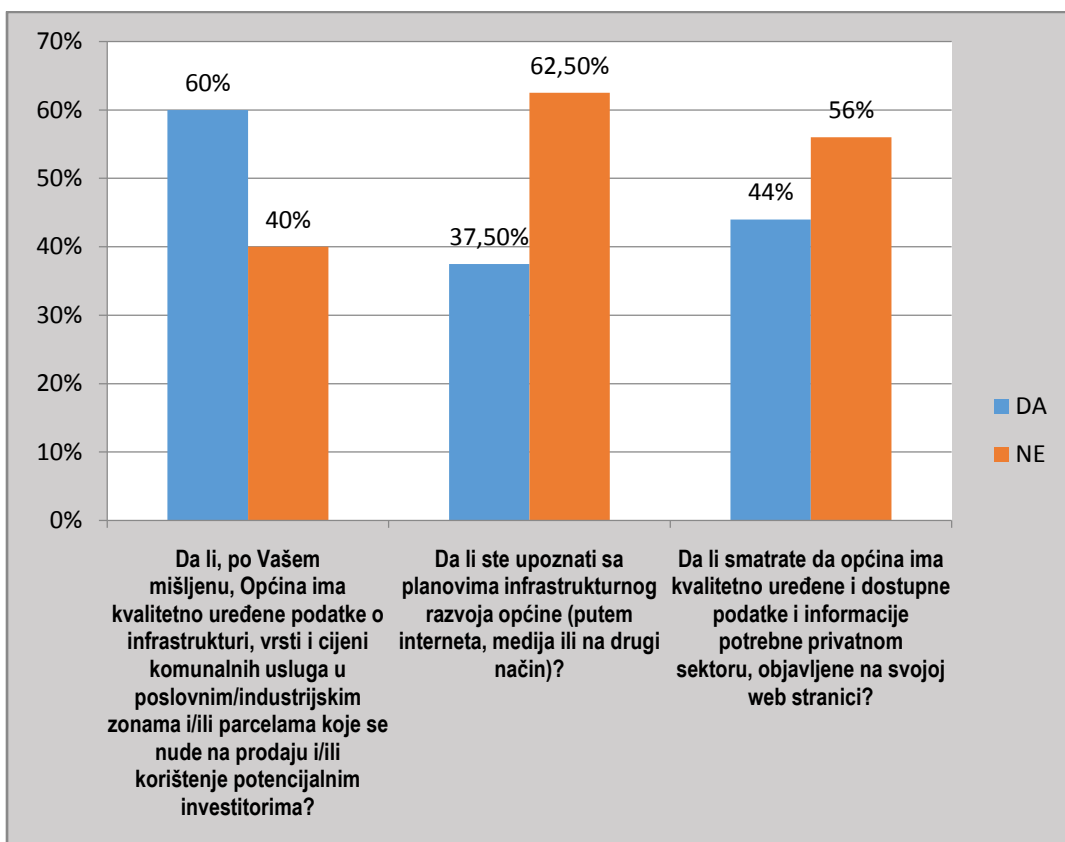
18. Da li ste upoznati sa planovima infrastrukturnog razvoja Općine?

Na ovo pitanje odgovorilo je 33 ili 94% ispitanika od kojih je njih 12 ili 37,5 % upoznato sa infrastrukturnim razvojem dok njih 20 ili 62,5% nije upoznato sa infrastrukturnim razvojem Općine.

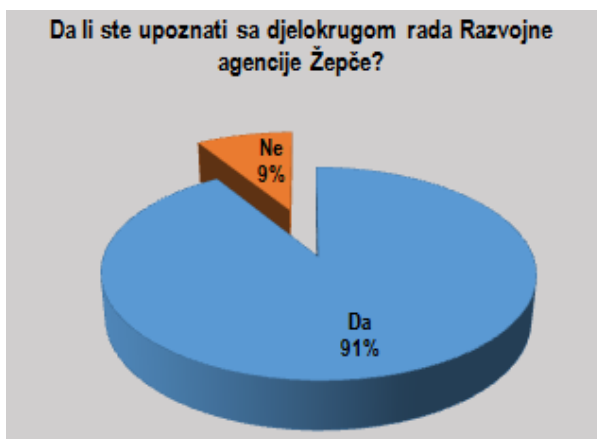
19. Da li smatrate da općina ima kvalitetne podatke na svojoj web stranici?

Na ovo pitanje odgovorilo je 29 ili 83% ispitanika od kojih 13 ili 45% smatra da Općina ima kvalitetno uređene i dostupne podatke potrebne privatnom sektoru objavljene na svojoj web stranici dok njih 16 ili 55% smatra da Općina nema kvalitetno uređene podatke namijenjene privatnom sektoru objavljene na svojoj web stranici.

Struktura odgovora na 17., 18., 19. Pitanje predstavljena je na slici.

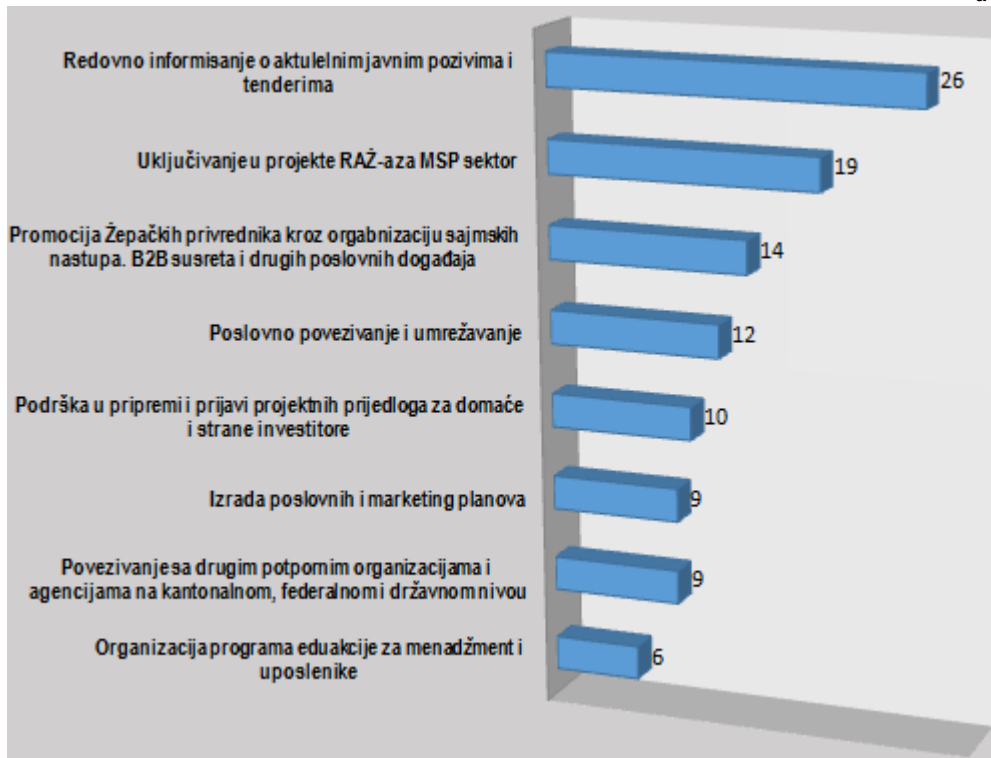
20. Da li ste upoznati sa djelokrugom rada Razvojne agencije Žepče?

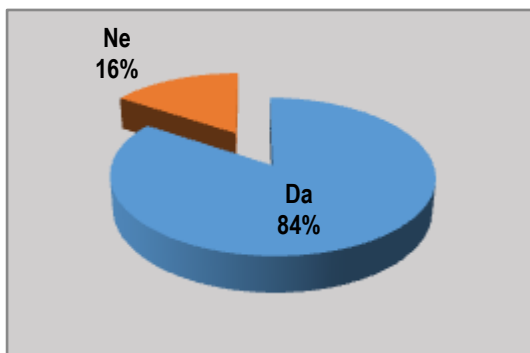
Sa djelokrugom rada upoznato je 31 ili 91% ispitanika dok njih 3 ili 9% nije upoznato sa djelokrugom rada Razvojne agencije Žepče.

21. Koje usluge Razvojne agencije Žepče su vama najbitnije?

Prema odgovorima dobivenim od 94% ispitanika, privatnom sektoru je najvažnija usluga RAŽ-a redovno informisanje o javnim pozivima i tenderima (26 ili 77%) kao i uključivanje u projekte RAŽ-a za MSP sektor (19 ili 56%). Struktura odgovora predstavljena je na slici 19.

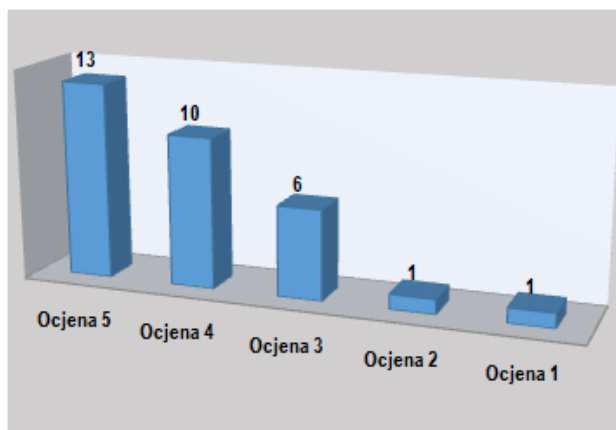
22. Da li smatrate da RAŽ ima kvalitetne podatke i informacije potrebne privatnom sektoru objavljene na svojoj web stranici?

Na ovo pitanje odgovorilo je 33 ili 91% ispitanika od kojih njih 27 ili 84% ispitanika smatra da RAŽ ima kvalitetno uređene i dostupne podatke i informacije potrebne privatnom sektoru objavljene na svojoj web stranici dok njih 5 ili 16% smatra da to nije slučaj.

Da li smatrate potrebnim osnivanje Centra za cjeloživotno obrazovanje u okviru RAŽ-a?

23. Osnivanje Centra za neformalno obrazovanje pri RAŽ-u

Osnivanje Centra za cjeloživotno obrazovanje u okviru RAŽ-a ocijenilo je 31 ili 89% ispitanika koji su ovu inicijativu ocijenili sa ocjenom 5 (13 ili 42%), ocjenom 4 (10 ili 32%), ocjenom 3 6 ili 19% i ocjenom 2 i 1 po jedan ispitanik ili 3%.

24. Koje usluge bi lokalna samouprava trebalo da pruža da bi unaprijedila poslovnu klimu u općini Žepče?

Na ovo pitanje odgovorilo je 19 ili 54% ispitanika koji su imali priliku da daju svoj komentar i prijedlog za unaprjeđenje poslovnog okruženja. Prijedlozi se mogu grupisati u nekoliko osnovnih pravaca:

- Bolja komunikacija i kvalitetnije informisanje privatnog sektora;
- Poslovno povezivanje sa domaćim privrednicima, stranim investitorima, privrednim komorama razvijenih regija i stranim donatorima;
- Povezivanje privatnog sektora općine Žepče sa višim nivoima vlasti;
- Veće uključivanje privatnog sektora u planiranje razvoja i obrazovanja u općini Žepče;
- Uvođenje poticaja za privatni sektor;
- Smanjenje taksi i drugih opterećenja za privatni sektor;
- Povoljniji uvjeti za kupovinu ili iznajmljivanje gradskog zemljišta privatnom sektoru.

Važne činjenice

Najveće poteškoće privatnom sektoru u općini Žepče predstavlja naplata potraživanja i plaćanje općinskih, kantonalnih, entitetskih taksi i parafiskalnih nameta.

Većina ispitanika (66%) upoznato je sa radom općinske administracije. Od usluga općinske administracije privatnom sektoru najvažnije je brže rješavanje predmeta, poticaj za nabavku opreme za proizvodnju/pružanje usluga kao i pružanje podrške lokalnim privrednicima pri komunikaciji sa višim razinama vlasti.

Positivno je ocijenjena saradnja sa općinskim načelnikom, Službama i RAŽ-om.

Više od polovine (60%) ispitanika smatra da su podaci potrebni investitorima kvalitetno uređeni ali njih 55% smatra da podaci potrebni privatnom sektoru nisu kvalitetno uređeni i dostupni na web stranici Općine. 62% ispitanika nije upoznato sa planovima infrastrukturnog razvoja Općine.

Najveći broj ispitanika (91%) upoznato je sa djelokrugom rada RAŽ-a a njih 84% smatra da su podaci za privatni sektor kvalitetno uređeni na web stranici RAŽ-a. Najvažnije usluge RAŽ-a privatnom sektoru su redovno informisanje o javnim pozivima i tenderima. Osnivanje Centra za cjeloživotno obrazovanje većina ispitanika ocijenila je sa ocjenom 5 (42%) i sa ocjenom 4(32%).

Prijedlozi za unaprjeđenje poslovne klime u općini Žepče se uglavnom odnose na unaprjeđenje komunikacije između javnog i privatnog sektora, poslovno povezivanje i umrežavanje, uvođenje poticaja i smanjenje taksi i naknada.

Zaključak i preporuke istraživanja

KLJUČNI NALAZI I PREPORUKE

KLJUČNI NALAZI

Prema općim podacima o ispitanicima, najveći broj anektiranih preduzeća spada u skupinu mikro i malih preduzeća, koji ostvaruju promet od 500.000 KM do 1 milion KM i zapošljavaju od 1 -9 radnika a više od polovine njih izvozi na tržište EU.

Anketirana preduzeća planiraju nova zapošljavanja ali im u tom procesu treba podrška općine u vidu poticaja ili drugog vida finansijske podrške. Anketirana preduzeća također imaju potrebu za obnovom i nabavkom opreme za proizvodnju/pružanje usluga ali im je i u tom slučaju potrebna podrška u vidu poticaja.

Pri poslovanju, anketiranim preduzećima najveću poteškoću predstavlja naplata potraživanja, plaćanje općinskih, kantonalnih, federalnih taksu i parafiskalnih nameta kao i nedostatak kvalifikovane radne snage.

Od usluga općinske administracije anketiranim preduzećima najvažnije je brže rješavanje predmeta, od programa poticaja to su poticaji za radnu snagu i nabavku opreme a od ostalih usluga to je podrška lokalnim privrednicima kroz posredovanje u komunikaciji sa višim razinama vlasti.

Ispitanici najveću saradnju sa Općinom ostvaruju kroz anketiranje a saradnju sa općinskim službama ostvarilo je u prosjeku oko polovina ispitanika.

Više od polovine ispitanika nije upoznato sa planovima infrastrukturnog razvoja Općine i smatra da Općina nema kvalitetno uređene podatke namijenjene privatnom sektoru objavljene na svojoj web stranici.

Najviše ispitanika od RAŽ-a očekuje redovno informisanje o javnim pozivima i tenderima te uključivanje u projekte za MSP sektor a pozitivno su ocijenili pokretanje centra za cjeloživotno učenje pri razvojnoj agenciji Žepče što je rezultat ustanovljene poteškoće u poslovanju privatnog sektora u općini Žepče – nedostatak kvalifikovane radne snage.

Prijedlozi za unaprjeđenje poslovne klime u općini Žepče se odnose na: unaprjeđenje komunikacije sa privatnim sektorom, smanjenje nameta privatnom sektoru te organizacija poslovnih događaja koji će omogućiti privatnom sektoru povezivanje sa potencijalnim partnerima kao i stranim donatorima.

PREPORUKE ISTRAŽIVANJA

Istraživanje provedeno na uzorku od 35 mikro, malih i srednjih preduzeća u općini Žepče, dalo je osnovne rezultate i sliku stanja privatnog sektora u općini Žepče te njegovog stava o javnom sektoru. Prema podacima dobivenim u istraživanju, izvukli smo osnovne preporuke koje bi se trebale pretočiti u konkretne inicijative na kojima treba raditi u 2016. godini. Te preporuke su:

- **KONKRETNA PODRŠKA PRIVATNOM SEKTORU**

Da bi privatni sektor u općini Žepče zadržao i intenzivirao trend rasta i razvoja, potrebne su određene akcije podrške javnog sektora. Prema dobivenim pokazateljima, privatni sektor ima potrebu za:

- **Podrškom kod novog zapošljavanja**

S obzirom da ispitanici planiraju nova zapošljavanja u narednom periodu a poteškoću u poslovanju ima predstavlja nedostatak kvalifikovane radne snage, podršku bi trebalo usmjeriti na osiguranje kvalitetnih obuka za nove radnike kroz neformalni vid obrazovanja ili kroz finansijske mjere poticanja zapošljavanja.

- **Podrškom kod izlaska na nova tržišta**

Značajan postotak izvoznika i njihova potreba za izlaskom na nova tržišta nalaz je koji upućuje na to da se kroz organizaciju poslovnih događaja, B2B susreta, može pomoći privatnom sektoru da pronađe nove poslovne partnere, poveća proizvodnju i otvori nova radna mjesta.

- **Podršku kod nabavke nove opreme**

Najizraženija potreba privatnog sektora je nabavka opreme i mašina za proizvodnju/pružanje usluga. U tom smislu, potrebno je pronaći, predstaviti i pokrenuti projekte namijenjene za MSP sektor kroz koje bi se nabavila ili obnovila potrebna oprema a samim tim povećala konkurentnost MSP – a u općini Žepče.

- **Podrška kod pribavljanja/obnove certifikata /standarda kvalitete**

Iako je manji procent ispitanika istakao da mu je potrebna podrška kod pribavljanja potrebnih certifikata/standarda kvalitete (38%), u odnosu na procent ispitanika koji nemaju potrebu za novim certifikatima (62%), podatak nije zanemariv i stoga je i preporuka da se osigura određeni vid podrške firmama koje planiraju uvođenje ili obnovu potrebnih certifikata. Ta podrška bi mogla biti savjetodavna, tehnička ali i finansijska.

- **Planiranje finansijske podrške privatnom sektoru i uvođenje olakšica kod plaćanja općinskih taks i naknada**

Kod planiranja finansijske podrške privatnom sektoru i razmatranja uvođenja olakšica pri plaćanju općinskih taks i naknada, putem javno-privatnog dijaloga i na sjednicama LEF-a, može se planirati tematska sjednica na koju bi se pozvali i predstavnici privatnog sektora koji nisu redovni članovi LEF-a kako bi u saradnji sa javnim sektorom osmislili adekvatan način finansijske podrške privatnom sektoru a u skladu sa mogućnostima koje pruža Općinski budžet

• **UNAPRJEĐENJE USLUGA OPĆINE PREMA PRIVATNOM SEKTORU**

Kroz provedeno istraživanje ustanovljene su potrebe privatnog sektora koje se odnose na rad Općinske administracije a koje nemaju finansijski karakter. U skladu s tim, osnovne preporuke su:

- **Brže rješavanje predmeta.**

Iako je Općina Žepče uvela sistem dobivanja dozvole za 48 sati, potrebno je veću pažnju posvetiti kvalitetnijem informisanju privatnog sektora o koracima koje treba poduzeti da bi se njegov zahtjev blagovremeno riješio – putem info šaltera, Centra za investitore, jasnim uputama na web stranici Općine i slično.

- **Podrška pri komunikaciji sa višim razinama vlasti**

Izuzetno izražena potreba privatnog sektora je za podrškom Općine u komunikaciji sa višim nivoima vlasti koja bi se mogla zadovoljiti organizacijom tematskih sastanaka na sjednicama Lokalnog ekonomskog foruma općine Žepče sa predstavnicima viših nivoa, organizacijom dana otvorenih vrata ili info dana sa predstavnicima izvršne ili zakonodavne vlasti kako bi se privatni sektor u općini Žepče na vrijeme upoznao sa informacijama važnim za privatni sektor (prezentacija novih zakonskih propisa, odredbi i ostalih akata koji se tiču i direktno utiču na poslovanje privatnog sektora).

- **Prilagođavanje Općinske web stranice potrebama privatnog sektora**

S obzirom na podatak da 55% ispitanika smatra da Općina nema kvalitetno uređene podatke namijenjene privatnom sektoru objavljene na svojoj web stranici te da nisu upoznati sa planovima infrastrukturnog razvoja Općine (62,5%), potrebno je unaprijediti web prezentaciju Općine prema privatnom sektoru tako da se informacije blagovremeno ažuriraju te da se sve informacije potrebne privatnom sektoru postavljaju na web stranicu.

- **Unaprjeđenje komunikacije i dijaloga javnog i privatnog sektora**

Kroz istraživanje su se dobile konkretne preporuke privatnog sektora za unaprjeđenje poslovne klime u općini Žepče koje se tiču unaprjeđenja komunikacije javnog i privatnog sektora. To se može uspješno uraditi proširenjem sastava Lokalnog ekonomskog foruma sa predstavnicima svih razvijenih sektora u općini Žepče; aktivnijim radom predstavnika privatnog sektora u LEF-u u sektorskim grupama kao i održavanju više poslovnih događaja koji će povezati privrednike i javni sektor.

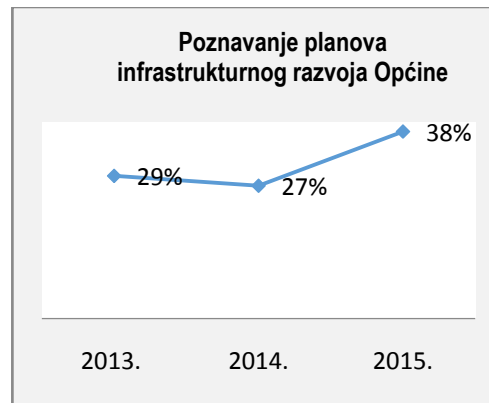
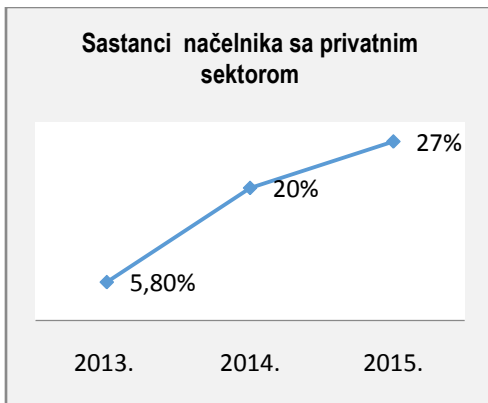
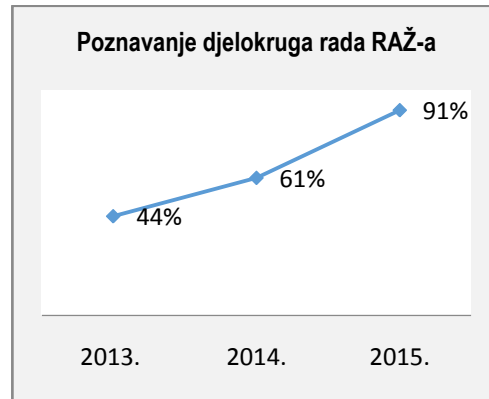
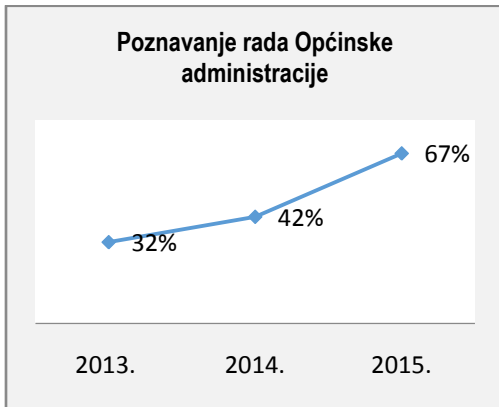
Zaključak i usporedba rezultata istraživanje iz 2014. godine sa rezultatima iz 2015. godine

Prema rezultatima provedenog istraživanja, privatni sektor u općini Žepče od javnog sektora očekuje bolje i kvalitetnije informisanje, kvalitetniju komunikaciju, uključivanje u razvojne procese kao i finansijsku i savjetodavnu podršku u poslovanju. Također, privatni sektor treba podršku Općine kada je u pitanju rješavanje problema koje uzrokuje opća ekonomska situacija (siva ekonomija, naplata potraživanja i sl) te povezivanje sa višim nivoima vlasti.

Općina Žepče je uvođenjem javno-privatnog dijaloga i formiranjem LEF-a potvrdila svoje opredjeljenje za rad sa privatnim sektorom te uključivanje privatnog sektora u razvojne procese (strateško planiranje, planiranje infrastrukturnog razvoja, planiranje aktivne politike obrazovanja i zapošljavanja). Formirana su savjetodavna tijela u čiji sastav ulaze predstavnici privatnog sektora. Ti procesi su relativno novi za općinu Žepče ali kroz kontinuitet će donijeti rezultate i ostvariti krajnji cilj a to je partnerski odnos javnog i privatnog sektora.

Također, aktivnim radom Razvojne agencije Žepče, uspostavljanjem Centra za investitore i Centra za izdavanje dozvola u općini Žepče značajno će se doprinijeti bržem i efikasnijem rješavanju predmeta i zahtjeva privatnog sektora.

Radi ilustracije, donosimo nekoliko uporednih podataka o pokazateljima dobivenim kroz istraživanje u prethodnim godinama.

Analizu izradila
Razvojna agencija Žepče

Direktorica RAŽ-a

Branka Janko

Branka Janko

